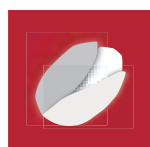

BRUGGE(N) VOOR JONGEREN

BELEIDSPLAN

2026 - 2031

Brugge(n)
Voor Jongeren

Brugge(n) voor Jongeren

**Een samenwerking tussen CAW Noord-West-Vlaanderen,
stad Brugge en OCMW Brugge**

**Verantwoordelijke uitgever:
Jeroen Slambrouck**

**Lay-out:
Shauni Pattyn**

**Foto's: freepik.com, unsplash.com
Illustraties: Fien Cools**

INHOUDSTAFEL

Inleiding	4
Demografie - Brugse context - de jongeren in cijfers!	5
Huidige situatie	8
Organisatie	9
Organogram	11
Visie	12
Missie	13
Doelstellingen	14
Strategie	16
Bijlagen	42
Demografie - Brugse context - de jongeren in cijfers!	42
Organogram	53
Bronvermelding	54

INLEIDING

Brugge(n) voor Jongeren is een **netwerkorganisatie** opgericht in 2013 door Stad Brugge, OCMW Brugge en CAW Noord-West-Vlaanderen met medewerking van alle lokale partners die actief zijn met en voor **maatschappelijk kwetsbare jongeren**. Specifiek richt Brugge(n) voor Jongeren zich op de **'gesloten pistachenootjes'**. Deze jongeren blijven veelal in het 'hulpverleningsschaaltje' liggen, om uiteindelijk overboord te gaan omdat niemand zijn tanden er wil/kan op stuk bijten. Tiffany, G.A. (2005) beschrijft dit helder:

"Het **pistachio-effect** (Tiffany, 2010, p.70) is een beeld dat verwijst naar het samenspel tussen een aanbodgestuurd sociaal werk en een oplossingsgerichte lokale overheid die resultaten wil zien: **de nootjes die het meest gesloten zijn, blijven in het schaalte. In het beste geval komen ze aan de beurt als we wat tijd en ruimte over hebben. Dat is steeds minder het geval. Het moet vooruit gaan. Bovendien zijn we toch een beetje bang dat we er onze tanden op stuk bijten. In het slechtste – en steeds vaker voorkomende – geval verwijzen we ze naar de vuilnisbak. De meeste nootjes komen ergens in een schemerzone terecht en worden doorgegeven van het ene preventieproject naar het andere integratietraject.** Sociale integratie staat voor hen gelijk aan een aaneenschakeling van tijdelijke projectmatige en trajectmatige ondersteuningsvormen. Ze draaien mee in een notenkrakerscarrousel waar niemand echt de tijd neemt of krijgt om het nootje open te wrikken. Moe van al dat gewrik klappen veel nootjes helemaal dicht."

Deze doelgroep vereist een andere, zeer specifieke en arbeidsintensieve aanpak. Hierbij is een totaalaanpak en dus samenwerking onontbeerlijk om tot resultaat te komen. Om zo vraaggericht (op maat) mogelijk te kunnen blijven werken, wil **Brugge(n) voor Jongeren zich blijvend inzetten op afstemming, netwerking en kennisdeling van en tussen alle partners** die werkzaam zijn met deze doelgroep. Op die manier kan het netwerk sterker worden gemaakt om nog beter en meer maatschappelijk kwetsbare jongeren te bereiken.

'Brugge(n) voor Jongeren' streeft naar een op maat uitgewerkt hulpverleningsaanbod dat voldoet aan de noden en vragen van alle Brugse maatschappelijk kwetsbare jongeren door organisaties te versterken, verrijken en complementair te laten werken. Hier wordt verder op ingezet aan de hand van drie strategische doelstellingen die verder nog aan bod komen. **Het beleidsplan dat voor u ligt geeft een concreet antwoord op hoe het netwerk zich verder wil ontwikkelen.**

In een sterk en snel veranderende maatschappij houden we als dynamisch netwerk graag de vinger aan de pols om gepast te kunnen inspelen op de hulpvragen van de doelgroep. De maatschappelijk kwetsbare jongeren zijn een doelgroep die zich bij uitstek vluchtig voortbeweegt en gevoelig zijn aan tendensen. De geformuleerde acties en bijbehorende doelen zijn dan ook velerlei en divers. Het netwerk is zich hiervan bewust, maar ziet dit als een uitdaging en behoudt voldoende openheid om in te spelen op de noden van het moment en dus aan te passen waar nodig.

DEMOGRAFIE - BRUGSE CONTEXT DE JONGEREN IN CIJFERS!

In welke context begeven we ons anno 2025? Het is van belang om ook hier zicht op te hebben zonder te vervallen in absoluutheden. Inzicht in demografische gegevens **helpt ons om doelgericht, onderbouwd en overschouwend te werk te gaan**. Met deze cijfers richten we ons op indicatoren die mogelijks, en vooral in combinaties, op kwetsbaarheid kunnen wijzen. **De volledige omgevingsanalyse is terug te vinden in de bijlagen** van dit document (bijlage 1).

In Brugge is 20% van de bevolking, ofwel **23.954 jongeren, tussen de 12 en 29 jaar oud**. Van deze groep zijn er 9.407 jongeren tussen de 18 en 24 jaar (7,83% van de totale bevolking) en 7.273 jongeren tussen de 25 en 29 jaar (6,05%). Het netwerk richt zich ook op jongeren die niet in Brugge wonen maar daar wel studeren of ondersteuning ontvangen.

10% van alle **alleenstaanden** zijn jonger dan 31 jaar, wat neerkomt op **2.422 personen**. Hiervan vormen **126 jongeren eenoudergezinnen**. Op 1 januari 2023 zijn er van de groep alleenstaanden 877 jonger dan 26 jaar waarvan 35 een eenoudergezin vormen. De meeste eenoudergezinnen bevinden zich in Brugge-centrum, Sint-Andries, Sint-Kruis en Zeebrugge. Een verklaring voor deze concentraties kan liggen in de beschikbaarheid van betaalbare woningen.

Bijna 42% van de **leefloongerechtigden** in Brugge is jonger dan 26 jaar, terwijl **168 jongeren** tussen de 26 en 30 jaar ook een leefloon ontvangen. De **groep 18 - 30**

jaar vertegenwoordigt 55,8% van alle leefloongerechtigden. In 2022 ontvingen **3.524 kinderen en jongeren** tussen de 5 en 24 jaar een **verhoogde tegemoetkoming**, wat wijst op een laag inkomen.

In het schooljaar 2022-2023 waren er **454 scholieren** in het secundair onderwijs (3,1%) met een **schoolse vertraging van twee jaar of meer**. In het schooljaar 2021 - 2022 verliet 11,2% van de schoolverlaters, oftewel 310 jongeren, het onderwijs zonder kwalificatie.

45,2% ofwel 7.160 leerlingen tikken

kenmerken (OKI) van onderwijsachterstand aan, met significante aantallen die een laag opleidingsniveau van hun moeder of een niet-Nederlandse thuistaal hebben. De gemiddelde Onderwijs kansarmoede-Indicator (OKI) in Brugge is 0,69 met een hogere score van 1,34 voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Eén op vijf van de werkzoekenden in Brugge is jonger dan 26 jaar, wat neerkomt op **562 jongeren**. Voor de leeftijdsgroep van 26 tot 30 jaar zijn er 400 werkzoekenden, samen goed voor 34% van het totaal aantal werkzoekenden (962). Binnen de groep **niet-Belgen en niet-EU zijn er 135 werkzoekenden jonger dan 26 jaar** en 96 jonger dan 31 jaar, wat hun kwetsbaarheid gevoelig verhoogt door factoren zoals taal en onderwijsniveau.

Eind oktober 2022 werden in Brugge 418 volwassenen en **137** kinderen geregistreerd in de **dak- en thuislozentelling**. Alleenstaanden zonder kinderen vormen de grootste groep, goed voor 67%. Jongeren tussen 18 en 25 jaar vertegenwoordigen 22% (**93 jongeren**) van de dak- en thuislozen, terwijl er ook **48 personen in de leeftijdsgroep 26-29 geteld** zijn. Veel van deze jongeren verblijven tijdelijk bij vrienden of familie. Mentale gezondheidsproblemen en verslaving zijn veel voorkomende problematieken.

In 2023 registreerde De Sleutel 535 aanmeldingen voor problematieken rond **illegale middelen**, waarvan **204 jongeren jonger dan 25 jaar** zijn. Er is een **duidelijke stijging** te zien in het aantal aanmeldingen van jongeren uit Brugge van 2020 tot 2023. Dit jaar zijn er 74 nieuwe behandelingen gestart voor jongeren onder de 25 jaar, wat 15,9% van alle nieuwe behandelingen vertegenwoordigt. Gemiddeld heeft De Sleutel jaarlijks ongeveer 90 Brugse jongeren in behandeling, met ook hier een toenemende trend.

Psychische problemen bij jongeren zijn een **groeidend probleem**, met ongeveer **één op vijf minderjarigen** en één op zeven volwassenen die een psychische stoornis ervaren. In Vlaanderen heeft **bijna 70% van de jongeren met een psychische stoornis geen toegang tot de nodige zorg**. De prevalentie van externaliserende stoornissen bij jongeren ligt tussen de 8 en 13%, wat veel hoger is dan bij volwassenen. **De meeste psychische stoornissen ontstaan voor de leeftijd van 27 jaar**.

Vlaams onderzoek uit 2022 stelt vast dat het **mentaal welzijn** van jongeren (11-18 jaar) **zorgwekkende trends** aanneemt met een **toename van zenuwachtigheid, zelfmoordgedachten en zelfbeschadigend gedrag**.

Ongeveer 16% van de jongeren voelde zich eenzaam. Jongeren van 11-12 jaar scoren beter op indicatoren van mentaal welzijn dan oudere leeftijdsgroepen. Jongens hebben een beter fysiek welzijn dan meisjes, maar er zijn ook duidelijke verschillen in welzijn op basis van opleidingsniveau, waarbij jongeren uit het aso doorgaans beter presteren dan die uit het bso en tso.

Om te eindigen en niet in het minst is de aanwezigheid van een **mentale en/of fysieke beperking** ook een belangrijke indicator om mee te nemen maar dit laat zich niet makkelijk vertalen naar absolute cijfers.

Om van een verhoogd risico op kwetsbaarheid te kunnen spreken dienen de jongeren op meerdere indicatoren te scoren ofwel in die mate een kwetsbaarheid ervaren waardoor meerdere levensdomeinen geïnfecteerd zijn. Uit de cijfers valt niet te achterhalen hoeveel jongeren er combinaties kennen en dus de focus vormen van het netwerk. Wat we wel weten is dat er toch heel wat jongeren zijn die scoren op meerdere indicatoren en dus, al dan niet tijdelijk, kwetsbaar zijn. De organisaties uit het netwerk bevestigen dat aanmeldingen steeds complexer worden wegens de aanwezigheid van meerdere en vaak zwaardere problematieken.

Naast deze groep blijven we ons als netwerk ook inzetten op de groep jongeren die zich onder de radar bevindt (cfr. strategische doelstelling: optimaliseren van het bereik) maar ook scoren op meerdere indicatoren.

Door alle bovenstaande gegevens in acht te nemen is het formuleren van het aantal 'gesloten pistachenootjes' onmogelijk. Echter is het wel duidelijk dat er een groep jongeren aanwezig is alsook er een groep jongeren is waar preventieve acties aangewezen zijn.

Met dit gegeven indachtig wil Brugge(n) voor Jongeren dan ook volop blijven inzetten op deze doelgroep om hen krachtiger te maken en hun zelfredzaamheid te verhogen.

HUIDIGE SITUATIE

Brugge(n) voor Jongeren heeft ondertussen al wat jaren op haar teller staan. Als netwerkorganisatie worden we steeds bekender en groeit de achterban. De steeds druk bijgewoonde evenementen zijn hier getuige van. Brugge(n) voor Jongeren wordt meer en meer als een merknaam ervaren. Het netwerk speelt een **overkoepelende en centrale rol** binnen het terrein van de maatschappelijk kwetsbare jongeren in Brugge.

Structurele partnerschappen met het Lokaal Sociaal Beleid, met de Eerstelijnszone Brugge, werkgroep jongvolwassen van het IROJ van het Agentschap Opgroeien en met de Jeugddienst en de Preventiedienst van stad Brugge zorgen ervoor dat het gevoerde beleid breder en dieper verankerd wordt. Maar onze tentakels reiken nog verder via samenwerkingen met Werkkracht 10, met het Overkophuis Oostkust en Brugge, met de stuurgroep Oostkust en met Brugge dialoogstad (= adviesraad voor armoede-organisaties in Brugge).

Zowel de betrokkenheid van en de interactie met de achterban als de vele samenwerkingen zorgen ervoor dat we als netwerk steeds een vinger aan de pols hebben. Dit is absoluut nodig om te kunnen blijven meedansen op de golven en bewegingen van de jongeren. En net zoals bij de jongeren heb je een **stevige ruggengraat** nodig om rechtop te blijven maar moet je **wendbaar** genoeg zijn om in te spelen op de noden die zich stellen. Blijven evolueren en meebewegen met de doelgroep is een noodzakelijke voorwaarde om relevant te zijn. Het is deze identiteit die Brugge(n) voor Jongeren zich aanmeet en wil blijven aanhouden.

Als netwerk ambiëren we dan ook om flexibel en met de nodige zelfstandigheid te kunnen blijven investeren in de Brugse 'gesloten pistachenootjes'.

ORGANISATIE

Brugge(n) voor Jongeren heeft tijdens haar bestaan al meerdere metamorfoses ondergaan. Vaak organisch gegroeid waarbij we deze flexibiliteit wensen te behouden maar waar we, zoals eerder aangegeven, een stevige basis (ruggengraat) noodzakelijk achten. Zo kunnen we, los van individuen, organisaties of bepaalde thema's, duurzaam blijven werken.

Om deze ambitie waar te maken is een juiste structuur van groot belang. Om de structuur en het organogram van het netwerk beter te begrijpen, wordt er een theoretische toelichting gegeven over wat een netwerkorganisatie nu precies is.

“Een netwerk heeft veel actoren (zowel mensen als organisaties), elk met eigen belangen. En omdat het verloop van de processen onvoorspelbaar is, zijn netwerken omgevingen waar veel onzekerheden heersen. Door die onzekerheid is het aansturen van een netwerkorganisatie anders dan het managen van een traditionele organisatie. Leiding geven aan een netwerk is anders, omdat in een netwerk veel actoren actief zijn.

” Prof. Herman Roose: “Die actoren zijn in de regel onzeker en willen hun eigen standpunt verdedigen. Dat geeft een complexe interpersoonlijke dynamiek. Het effect van wat je doet als leidinggevende is niet altijd duidelijk en ook niet onmiddellijk zichtbaar.

In netwerkorganisaties verschuift de rol van de leidinggevende van aansturen en controleren naar het **helder houden van de opdracht**, het coachen en ondersteunen van medewerkers en het **begeleiden van de samenwerkingsprocessen**.”

De **stuurgroep** van Brugge(n) voor Jongeren komt nu hier in beeld. Zij nemen de taak op zich om de coördinator van het netwerk aan te sturen en dat de beleidslijnen worden aangehouden en uitgevoerd. De stuurgroep is samengesteld uit de oprichtende partijen en uitgebreid met organisaties die aanvullende expertise binnenbrengen die mee de opdracht van het netwerk verwezenlijken.

De stuurgroep bestaat uit volgende organisaties:

- CAW Noord-West-Vlaanderen
- Stad Brugge
- OCMW Brugge
- Vertegenwoordiging CLB's
- UGent
- Coördinator Brugge(n) voor jongeren

Herman Roose zegt verder dat in een netwerkorganisatie de hiërarchie is geregeld op basis van wie over welke kennis en expertise beschikt; inhoudshiërarchie noemen we dat. Deze bepaalt waar beslissingen worden gealloceerd en welke regelruimte de actoren hebben. Degene die het dichtst bij de relevante informatie zit, moet het mandaat krijgen om te beslissen.

Zoals de stuurgroep zijn rol te spelen heeft in het bepalen van de beleidslijnen en de regelruimte is het de **actiegroep** die het dichtst bij de jongere staat en inhoud kan geven aan de beleidslijnen in de vorm van acties en samenwerkingen. De actiegroep is het klankbord van de coördinator. Ze geven input vanuit hun eigen praktijk en ervaringen, geven mee vorm aan het netwerk, staan positief kritisch t.a.v. zichzelf en elkaar en streven mee naar verbinding en continuïteit in de hulpverlening.

De leden van de actiegroep zijn (team) verantwoordelijken van organisaties met een (specifiek) aanbod voor maatschappelijk kwetsbare jongeren:

- Jongerenwerking CAW Noord-West-Vlaanderen (JAC, LOGiN, 't Salon)
- Preventiedienst Stad Brugge
- Trajectbegeleiding maatschappelijke dienstverlening OCMW Brugge
- Dagcentrum De Sleutel Brugge
- CGG en Coaching&Oriëntatie Noord-West-Vlaanderen
- Groep INTRO West-Vlaanderen (sector onderwijs-vorming)
- Vereniging SPOOR Brugge
- Vzw De Patio (Cruushove)
- CLB Connect
- CLB De Havens
- Vzw Nieuwland
- VDAB Brugge
- D.O.P. West-Vlaanderen
- Vzw Oranje
- 1 Gezin 1 Plan
- Buurtsport en Route 36
- Parcourage
- Coördinator Brugge(n) voor Jongeren

Zoals je kan zien bestaat de actiegroep uit heel wat leden. Dit vraagt enige discipline tijdens discussie en besluitvorming; maar diversiteit is erg belangrijk. Alle sectoren uit het sociale werkveld zijn vertegenwoordigd waardoor we steeds een brede en erg volledige scope in rekening kunnen brengen bij het nemen van beslissingen. Samen hebben we veel expertise in te brengen en een erg rijk bestand aan contacten.

Tot slot wil ik dit stuk eindigen met nog wat specifiekere te worden door aan te halen dat de netwerkorganisatie Brugge(n) voor Jongeren beschouwd mag worden als een '**leiderorganisatienetwerk**'. Dit betekent dat er een centrale rol voor de coördinator is weggelegd die een belangrijke netwerkpartij vormt binnen het geheel.

ORGANOGRAM

Door voortschrijdend inzicht werd er afgestapt van het streven naar een organisatienetwerk waarbij de coördinator een minimale rol opneemt. Een netwerk ten volle laten draaien en de vooropgestelde doelen behalen (zoals beschreven in dit beleidsplan) kan en mag niet verwacht worden van het netwerk terwijl er geen extra jobtime voorzien wordt.

De afgelopen jaren hebben net aangetoond dat de combinatie van een coördinator, die zich volledig kan concentreren op de opdracht, met het engagement van het netwerk om actief deel te nemen, ervoor zorgt dat doelen behaald worden op een kwalitatieve manier door de inbreng van de juiste expertise. Zoals hierboven beschreven zetten we dus in op een leiderorganisatienetwerk. (Bijlage 2)

VISIE

Brugge(n) voor Jongeren is een Brugs netwerk dat zich verenigt voor jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties, beter bekend als de zogenaamde 'gesloten pistachenootjes'.

Deze jongeren kennen een combinatie van moeilijkheden op verschillende levensdomeinen, waarbij professionele samenwerking onontbeerlijk is om de jongere op gepaste wijze te ondersteunen. Het zijn jongeren die overal tussen de mazen van het (hulpverlenings)net glippen of die net gekend zijn door veel hulpverleningsorganisaties.

Hierbij focussen we ons op jongeren tussen 15 en 25 jaar met bijzondere aandacht waar breuklijnen zich voordoen, maar hanteren een brede scope van 12 tot 30 jaar.

MISSIE

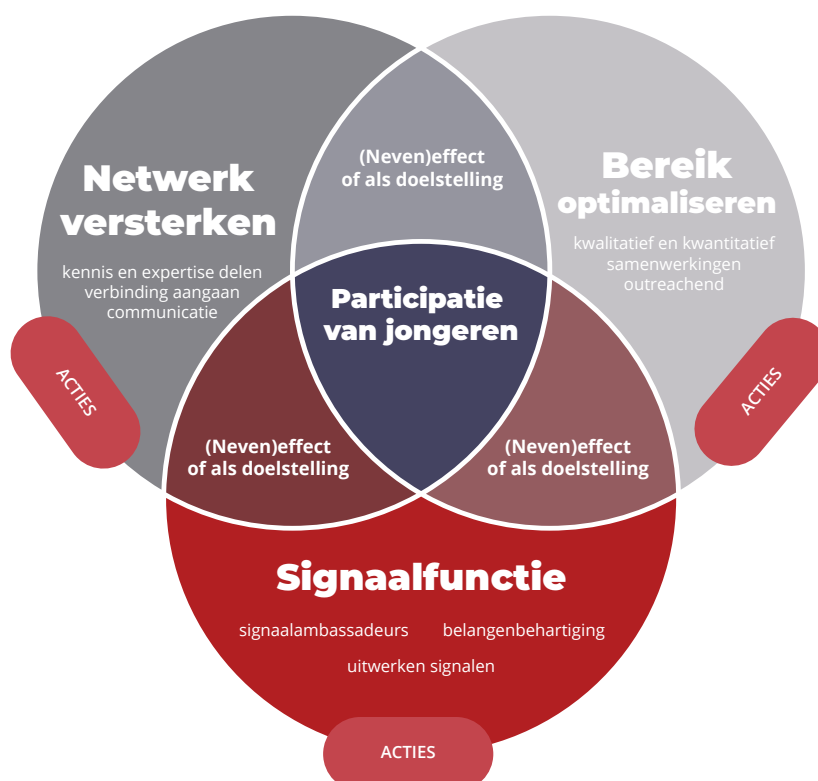
- We verbinden organisaties: professionals leren elkaar kennen, delen expertise, en installeren samenwerkingen;
- We zetten in op reflectie en visieontwikkeling: is een continu proces om een betere afstemming op de leefwereld van de jongeren waar te maken;
- We zetten in op ontgrenzend werken: we stimuleren organisaties om creatief (out of the box, breder dan eigen mandaat, ...) na te denken, om in samenwerking tot oplossingen te komen;
- We streven naar zorgcontinuïteit: we stimuleren organisaties opdat jongeren geen breuken in ondersteuning ervaren;
- We maken het aanbod duidelijk en bekend: we brengen structuur en overzicht in het aanbod opdat de hulpverleners vlot hun weg vinden;
- We gaan versnippering van aanbod tegen: we stimuleren samenwerkingen bij gelijkaardig aanbod en hebben oog voor overaanbod en de tekorten in het aanbod;
- We sensibiliseren het beleid en de politiek: onze signaalfunctie gaat verder dan éénmalige oefeningen;
- Rechtenbenadering en rechtenuitputting: we zetten in op onderbescherming op verschillende levensdomeinen.

DOELSTELLINGEN

De visie en missie worden opgehangen aan de **3 doelstellingen** die door de stuurgroep werden geformuleerd en waarop het netwerk moet inzetten. De 3 strategische doelstellingen die de ruggengraat van het netwerk vormen zijn:

- **Versterken van het netwerk** van Brugse professionals opdat beter kan samengewerkt worden in functie van de jongere.
- **Optimaliseren van het bereik** van kwetsbare jongeren in de stad door structurele investeringen en gepaste activiteiten.
- **Oppikken/versterken van signalen** van zowel diensten als jongeren om zelf, of samen met het bestuur, mee aan de slag te gaan.

De vierde strategische doelstelling **Participatie van jongeren** werd geïntegreerd in de drie andere strategische doelstellingen. Als netwerk kiezen we ervoor om 'participatie van jongeren' niet langer als doel op zich te formuleren maar telkens als operationele doelstelling onder de andere strategische doelstellingen te formuleren. Hierdoor zal de reflex groter zijn om bij elke actie af te toetsen op welke manier het wenselijk is om jongeren te betrekken. Aan de hand van de participatieladder wordt bekeken welke trede aangewezen is. Zo is het voor het netwerk duidelijk op welke manier jongeren betrokken worden voor die welbepaalde actie. Hieronder een visuele voorstelling van deze integratie.

De strategische doelstellingen vormen de **basis van het beleidsplan** waaraan alles is opgehangen. Om te begrijpen hoe we als netwerk tot de hieronder beschreven acties zijn gekomen, neem ik jullie even mee in het **proces van de totstandkoming**.

Het netwerk Brugge(n) voor Jongeren bestaat ondertussen al een tijdje en is niet meer dezelfde organisatie als bij de opstart. Het netwerk evolueert mee met de noden van de doelgroep en van het werkveld en probeert zich telkens te organiseren op een wijze waarbij een zo passend mogelijk antwoord geboden kan worden.

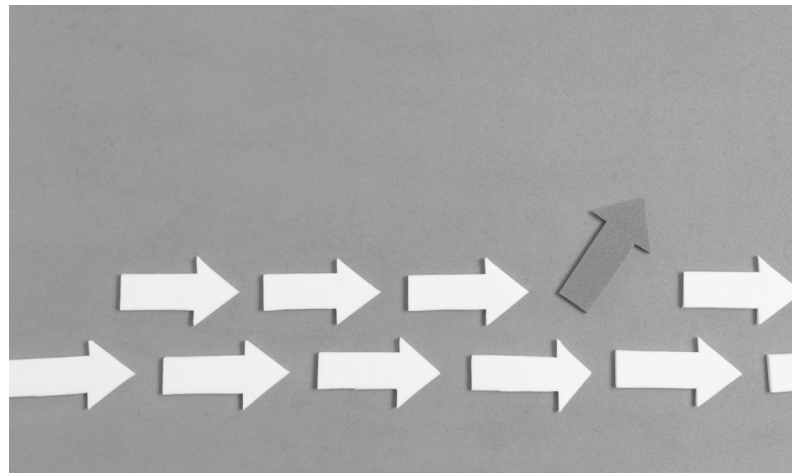
Het **tienjarige netwerkjubileum** gaf ons de gelegenheid om heel wat informatie te verzamelen uit het netwerk over het functioneren van het netwerk. Aan de hand van 10 verschillende vragen werd dieper ingegaan op de inhoudelijke werking van de afgelopen jaren en werd er tevens vooruitgekeken naar de komende jaren. In het kort: wat nemen we zeker mee? Wat moet er anders en waar willen we naartoe met het netwerk? Deze enorm grote hoeveelheid input werd meegenomen naar het **daaropvolgende netwerkmoment**.

Om hier grondig, goed en concreet mee aan de slag te kunnen, werd deze massa aan input geclusterd en onder de 3 strategische doelstellingen ingedeeld. De deelnemers discussieerden, onder begeleiding van een moderator, in de diepte over hun toegewezen thema en kwamen zo tot voorstellen en acties. Hierbij hadden de hulpverleners ook de bril van de jongere aan zodat de doelgroep prominent in beeld bleef.

Verder werden ook de **kennis van de stuur- en actiegroep** toegevoegd alsook de inhoud van de werking '**Signaalambassadeurs**' (meer hierover lees je verder). Tot slot blijven de aanbevelingen uit het onderzoek van 'Uit de Marge' en van het evaluatie-onderzoek van 'UGent' meegenomen worden wegens nog steeds erg actueel (alle onderzoek en aanbevelingen zijn te raadplegen op www.bruggenvoorjongeren.be).

De lezer zal merken dat het om een ambitieus plan gaat, maar het netwerk wil dit ook zijn. Als je met deze specifieke doelgroep stappen vooruit wil zetten moet je ijverig zijn.

Toch gaan we ook niet voorbij aan de kleine succesjes. Deze succeservaringen zorgen

immers voor het geloof en de energie van het netwerk dat erin schuilt. Of zoals ene Barack Obama zei: *"Verandering zal niet komen als wij wachten op een andere persoon of een andere keer. Wij zijn de degenen waar we op hebben gewacht. Wij zijn de verandering die we zoeken."* En met 'Wij' bedoelen we, in dit verhaal, wij samen met de maatschappelijk kwetsbare jongere.

STRATEGIE

De strategische doelstellingen kennen operationele doelstellingen waaraan de acties zijn verbonden. De specifieke aanpak is bij heel wat acties niet concreet uitgeschreven. Echter zit er achter iedere actie reeds meer inhoud. Bij alle acties hieronder uitgeschreven, kennen we minstens de eerste stap die we moeten zetten. Bij een aantal acties weten we zelfs precies hoe alles in zijn werk gaat. De voorbije beleidsperiode werden reeds erg veel en verschillende acties opgezet. Het netwerk heeft dus ondertussen een rijk arsenaal aan modus operandi opgebouwd. Samen met de ontzettend grote hoeveelheid input uit het netwerk, verkregen in functie van de opmaak van dit beleidsplan, weten we dus hoe we verder moeten handelen.

Maar daarnaast heeft de vorige beleidsperiode ook bewezen dat je bij de opmaak van een nieuw beleidsplan onmogelijk kan weten wat de komende zes jaar zal brengen. De intrede van corona en de oorlog in Oekraïne zijn hier, spijtig genoeg, een mooi bewijs van. Toch is het ons gelukt om met het netwerk vlot in te spelen op de

nieuwe noden die ontstonden door deze gebeurtenissen. Dit komt doordat onze acties zeer duidelijk richtinggevend zijn en absoluut een vertaling zijn van het beleid dat we willen voeren, maar tegelijkertijd voldoende ruimte

laten naar de invulling ervan. De acties moeten het doel dienen en worden dus erg op maat ingevuld met, uiteraard, een grote inspraak van het netwerk. **De vorm volgt de inhoud** en niet andersom.

Om de acties vlot te kunnen lezen geef ik hierbij een korte verduidelijking:

- **Continu:** er is steeds oog voor de actie en kan worden ingezet zodra er een vraag hiervoor uit het netwerk komt;
- **Digitale ondersteuner:** een externe persoon die alle digitale kanalen onderhoudt en verder uitwerkt in nauwe samenwerking met de coördinator;
- **Co:** de coördinator van Brugge(n) voor Jongeren;
- **Stuurgroep en actiegroep:** deel van de structuur van Brugge(n) voor Jongeren;
- **‘(Partners uit het) netwerk’** zijn alle organisaties die met de doelgroep werken en relevant zijn om mee de welbepaalde actie vorm te geven;
- **Doelgroep/jongere(n):** maatschappelijk kwetsbare jongeren van 12 - 30 jaar (in Brugge) waarbij we een focus hanteren voor de doelgroep 15 - 25 jaar;
- **Jongerenwerkers:** alle professionals die met de jongeren zelf aan de slag gaan in meer of mindere mate;
- **LOGiN:** project casemanagement die zich exclusief engageert op de (meest) kwetsbare jongere;
- **Route 36:** het jongerenhuis waar Buurtsport

en Jongerenwerking ‘t Salon, die werkzaam zijn met de doelgroep, samenhuizen;

- **Termijn:** verwijst naar het moment dat de actiegroep de actie in beeld brengt en opstart;
- **Indicatie:** hoe de actie vorm krijgt en waar de resultaten van de actie terug te vinden zijn. De website, de nieuwsbrief en de jaarverslagen vervullen hierin een belangrijke rol.

Sommige acties kunnen zeer sterk aan elkaar gelinkt worden of kunnen in meerdere strategische doelstellingen hun weg vinden. Om de leesbaarheid te bevorderen wordt elke actie maar één keer genoteerd onder de doelstelling waarvoor ontworpen.

De bijkomende uitleg die wordt voorafgegaan aan de actie moet extra duiding en helderheid brengen. Vaak wordt enige context meegegeven van waaruit of uit welke nood de actie is ontstaan en kan de actie door iedereen op een gelijke manier geïnterpreteerd worden. Je kan het ook lezen als een geheugensteuntje voor de uitvoerders.

1

Strategische doelstelling 1: Versterken van het netwerk van Brugse professionals zodat beter kan samengewerkt worden in functie van de jongere.

Deze opdracht is en blijft als erg waardevol bevonden door het netwerk. Elkaar leren en blijven kennen komt steeds terug en staat bovenaan de wensenlijst van de hulpverleners. Gebruik maken en delen van de aanwezige expertise in het netwerk wordt ook als belangrijk ervaren. Naast de expertisedeling wordt er ook ingezet op het onderhouden en verder uitbouwen van het netwerk met bijzondere aandacht voor sectoren waarmee minder structureel bereik en/of samenwerking is. De digitale wereld, in al zijn vormen en kleuren, krijgt ook een duidelijke plaats in het beleid van het netwerk.

Operationele doelstelling 1: de meerwaarde en de verzamelde expertise van het netwerk Brugge(n) voor Jongeren ten volle benutten.

Actie 1.1: Brugge(n) voor Jongeren creëert sociaalpedagogische ruimte voor het sociale werkveld.

Insteek: Brugge(n) voor Jongeren is ondertussen een uit de kluiten gewassen netwerk dat doorheen de jaren heel wat kennis en expertise heeft opgebouwd. De wijze waarop het netwerk georganiseerd is in combinatie met de visie maakt dat Brugge(n) voor Jongeren steeds de doelgroep voor ogen houdt en dat is hetgeen wat alle betrokken organisaties in het netwerk verbindt.

Met deze actie zetten we in op drie principes: 1 handelingsruimte voor het sociaal werk, 2 handelingsruimte voor de sociaal werker en 3 (h)erkennen van de onlosmakelijkheid van pedagogische vraagstukken en sociale problemen.

Met deze actie wil Brugge(n) voor Jongeren bijdragen aan het mee vormgeven van een sociaalpedagogisch kader van het jeugdwelzijnsbeleid in Brugge.

Wie: co, actiegroep, stuurgroep en organisaties uit het netwerk

Hoe: samen met de stuur- en actiegroep verder te onderzoeken. Deze actie zal heel wat interventies kennen op micro- en mesoniveau en raakt aan alle strategische doelstellingen.

Meerwaarde: sectoroverschrijdend samenwerken, gedeelde visie en verantwoordelijkheid, duidelijk kader dat handvatten biedt aan beleidsmakers en veldwerkers om complexe situaties vatbaar te maken voor constructieve interventie, uitsluitingsmechanismen (h)erkennen en benoemen, betere afstemming en samenhang tussen actoren.

Termijn: 2026 - ...

Indicatie: we weten als netwerk welke acties we kunnen ondernemen om hieraan tegemoet te komen.

Operationele doelstelling 2: expertisedeling in het netwerk verder faciliteren.

Actie 1.2: We zetten in op gedeelde verantwoordelijkheid van organisaties in het netwerk.

Insteek: de beschreven doelgroep van het netwerk kent complexe problematieken waarbij samenwerking van organisaties onontbeerlijk is. Het is dan ook van groot belang dat alle betrokken partijen zich maximaal inzetten en indien aangewezen net iets meer doen dan hun opdracht voorschrijft. Verantwoordelijkheid nemen en delen is hierbij cruciaal en wordt aangemoedigd door het netwerk. Als netwerk zetten we hier sterk op in via veel verschillende acties, waarbij partners samengebracht worden en kennis uitgewisseld wordt op niveau van individuele casussen als op niveau van organisaties.

Wie: co, actiegroep en stuurgroep

Hoe: partners samenbrengen, responsabiliseren van hun opdracht, kennis laten uitwisselen, expertise binnenbrengen, ...

Meerwaarde: zowel op individueel niveau als op organisatieniveau wordt samenwerking aangemoedigd waardoor minder vlug breuken ontstaan in het traject van de jongere.

Termijn: continu

Indicatie: hulpverleners en organisaties staan open om verder te gaan dan wat hun eigen functie/ mandaat toelaat indien nodig, houden de jongere vast zolang nodig, zoeken partnerschappen om de jongere te ondersteunen, ... maar dit blijft erg moeilijk om te meten.

Actie 1.3: We organiseren 2 x per jaar een netwerkmoment waarbij een thema en netwerken centraal staan.

Insteek: de netwerkmomenten zijn er steeds op gericht om alle intermediairen uit alle sectoren van het sociale werkveld te bereiken, waarbij ze samenkomen rond een bepaalde inhoud en waarbij netwerken ook een doel op zich is.

Wie: co, actiegroep en stuurgroep

Hoe: het thema komt uit het netwerk waarbij de actiegroep beslist. Methodiek is afhankelijk van het thema en de finaliteit.

Meerwaarde: grote groep hulpverleners die actief kennis vergaren en uitwisselen over een bepaald thema. Deelnemers leggen onderling contacten en leren mensen kennen ipv diensten.

Termijn: continu

Indicatie: 2 x per jaar heeft er een netwerkmoment plaatsgevonden.

Actie 1.4: We organiseren 3 tot 5 keer per jaar een netwerktafel.

Insteek: de netwerktafel brengt hulpverleners samen die actief nadenken over de complexe situatie en hierbij hun ervaring en expertise inzetten. Er wordt geleerd van elkaar, samen en breed nagedacht en gestimuleerd tot samenwerking i.f.v. continuïteit en coördinatie.

Wie: co, LOGiN, moderator, Opgroeien West-Vlaanderen

Hoe: LOGiN onthaalt de aangemelde casussen vanuit hun specifieke expertise en selecteert. Tijdens de netwerktafel zorgt de moderator ervoor dat de gesprekken zich focussen op de hulpverleningsprocessen.

Meerwaarde: een diverse groep hulpverleners die zich buigen over een complexe situatie, waardoor heel wat expertise wordt uitgewisseld en nieuwe invalshoeken worden aangeboord. Er worden ook signalen opgepikt waar het moeilijk loopt en waar er breuken worden vastgesteld.

Termijn: continu

Indicatie: 3 tot 5 keer heeft er een netwerktafel plaatsgevonden.

Actie 1.5: We organiseren 2 x per jaar een netwerkmoment waarbij een thema en netwerken centraal staan.

Insteek: deze actie is ontstaan uit de werkgroep wonen van het netwerk, als antwoord op noden die er zijn bij de hulpverleners op dit levensdomein. Wegens het succes van de formule is deze uitgebreid naar alle levensdomeinen. Op korte tijd wordt er op die manier een onderwerp door een expert in de diepte toegelicht.

Wie: co, actiegroep en netwerk

Hoe: een expert over een bepaald thema wordt ingeschakeld die verdieping kan brengen.

Meerwaarde: op een laagdrempelige manier zonder verplaatsing een expert aan het woord horen over een thema dat belangrijk en relevant is voor de hulpverlener.

Termijn: continu

Indicatie: 2 x per jaar is er een webinar doorgegaan.

Actie 1.6: We bouwen bruggen tussen hulpverleners en organisaties zodat ze van en met elkaar kunnen leren.

Insteek: deze actie wordt enorm veel aangegeven door het netwerk. Leren van elkaar mag je breed interpreteren. Het gaat zowel over de wens om andere organisaties (wat ze doen) en de mensen (wie ze zijn en hoe ze het doen) te leren kennen maar evengoed over het uitwisselen van methodieken en expertise. Vanuit het netwerk wordt dit vaak omschreven als wissellieren, bezoekdagen, ... maar gaat evengoed over intervisiemomenten en meer. Er kan ook nog een stap verder gegaan worden door organisaties te laten samenwerken die over een gelijkaardig aanbod beschikken (cfr Brugse Open Ateliers).

Wie: co, stuurgroep, actiegroep en netwerk

Hoe: de mogelijkheden zijn velerlei en krijgen vorm naargelang de finaliteit. Co brengt organisaties, met gelijkaardige vraag, met elkaar in contact. Co brengt hulpverleners samen rond een bepaald thema. Co matcht hulpverleners en expert. Opmaak inventaris van aanwezige expertise in het netwerk. Opmaak telefoonlijst. Enzovoort. Andere acties zoals netwerkmomenten en webinar kunnen hiervoor in beeld komen.

Meerwaarde: hulpverleners en/of organisaties kunnen van elkaar leren of samen leren van een expert. Vlot vinden van specifieke en correcte informatie. Ontstaan van nieuwe samenwerkingen.

Termijn: continu

Indicatie: hulpverleners werden samengebracht om te leren van elkaar.

Actie 1.7: We bieden een overzicht, van de versnippering, in het aanbod.

Insteek: de voorbije jaren hebben aangetoond dat de versnippering van projecten en acties niet volledig weg te werken is. De vele subsidiërende overheden hebben hier alvast (maar niet als enige) invloed op. Daarom dat hier de focus ligt op het aanbieden van een overzicht van het aanbod dat zich richt naar de doelgroep.

Wie: co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: co zorgt voor overzichtelijke informatie over de organisaties actief in Brugge via een filtersysteem op de website.

Meerwaarde: een plek waar je alle aanbod dat gericht is naar de doelgroep van het netwerk en in Brugge actief is, overzichtelijk terugvindt.

Termijn: continu

Indicatie: er is een overzicht van het aanbod. Website speelt hierin een belangrijke rol.

Actie 1.8: We zetten maximaal in op het kennen van de vormingsnoden van het netwerk en zoeken mee naar een passend antwoord.

Insteek: door de vormingsnoden van het netwerk in beeld te hebben, kunnen we het eigen vormingsaanbod vanuit het netwerk (en breder) maximaal laten renderen. Indien de gezochte expertise niet onmiddellijk voor handen is, gaat Brugge(n) voor Jongeren na welke mogelijkheden er zijn.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: Co is zelf van veel op de hoogte (via oa stuur- en actiegroep en werking Signaalamassadeurs) en laat zich verder voeden door het netwerk. Co bezorgt relevant vormingsaanbod aan het netwerk en faciliteert waar mogelijk. Indien aanbod niet voor handen is, wordt bekeken hoe een vorming op maat aangeboden kan worden. De methodiek volgt de inhoud en de gewenste finaliteit.

Meerwaarde: aansluiting van hulpverleners op het bestaande vormingsaanbod. Hiaten in het vormingsaanbod worden opgevuld. Hulpverleners uit verschillende sectoren komen samen om te leren.

Termijn: continu

Indicatie: we kennen de vormingsnoden van het netwerk. Communicatiekanalen verspreiden deze bekendmaking. Vormingsaanbod op maat aangeboden.

Actie 1.9: We ondersteunen het netwerk in hun acties om onderbescherming van de doelgroep tegen te gaan.

Insteek: rechten openen en er gebruik van maken is voor onze doelgroep vaak niet evident. Vaker moet je zelf de beweging maken richting je rechten dan dat de rechten tot bij jou komen. Gezien de complexe materie engageert het netwerk zich om te faciliteren waar mogelijk.

Wie: co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: we zijn betrokken op organisaties zoals GBO die hier erg sterk op inzetten en gaan na welke bijdrage we zelf kunnen leveren. We zetten in op expertisedeling en het doorspelen van informatie. We vertrekken steeds vanuit de gedachte: hoe kunnen rechten vlotter en gemakkelijker aangewend worden door de jongere zelf of door de organisaties die de jongere ondersteunen.

Meerwaarde: de rechten zijn beter gekend, worden vlugger opgenomen en gaan onderbescherming tegen.

Termijn: continu

Indicatie: acties vanuit het netwerk (jaarverslag) die hierop inzetten.

Actie 1.10: We zetten in op samenwerking met politie Brugge en in het bijzonder met de jeugdinspecteurs.

Wie: co en actiegroep

Hoe: via structureel overleg.

Meerwaarde: nauwere samenwerking tussen hulpverlening en politie, elkaar beter kennen en begrijpen, samen kansen aangrijpen, ...

Termijn: continu

Indicatie: er is structurele verbinding en overleg met politie.

Actie 1.11: We hebben aandacht voor nieuwe ontwikkelingen en spelen hierop in zodoende een passend antwoord te kunnen bieden aan de gestelde uitdaging.

Insteek: het hoeft niet gezegd dat de maatschappij voortdurend in beweging is en ons soms voor uitdagingen plaatst die niet altijd te voorzien zijn. Als netwerk zijn we alert hiervoor en stellen ons flexibel op om hier mee aan de slag te gaan op het moment dat de tendens zich aandient.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: werkwijze is uit te werken naargelang de inhoud die behandeld moet worden.

Meerwaarde: het netwerk kan zich flexibel opstellen en inspelen op nieuwe ontstane noden.

Termijn: continu

Indicatie: zal terug te vinden zijn via verslaggeving, website en jaarverslag.

Actie 1.12: We nemen de suggesties en aanbevelingen van het project +25 jarigen mee en gaan na welke acties hieruit ontwikkeld kunnen worden door het netwerk.

Insteek: vanuit het netwerk en de Jeugddienst Brugge heeft er een tijdelijk project gelopen waarbij gefocust werd op de doelgroep 25 - 30 jarigen. Om geen parallelle circuits te creëren (zelf versnippering te installeren), is ervoor gekozen om het project tijdelijk te laten lopen en om de suggesties hieruit voortvloeiend te integreren in de opdracht van bestaande organisaties.

Wie: Co, actiegroep en stuurgroep

Hoe: september 2024 werd het eindrapport opgeleverd. De aanbevelingen worden afgetoetst aan dit beleidsplan en geïntegreerd waar mogelijk.

Meerwaarde: meer integratie van acties en minder initiatieven die naast elkaar gebeuren maar wel bij elkaar horen.

Termijn: 2026

Indicatie: aanbevelingen uit het rapport zijn in uitvoering of uitgevoerd.

Operationele doelstelling 3: verbinding maken met beleidsinstanties en (politieke) overheden.

Actie 1.13: We zetten in op structurele partnerschappen waar beleid voor de doelgroep mee bepaald wordt.

Insteek: we verankeren ons beleid door vaste samenwerkingen aan te gaan met organisaties en diensten die actief zijn rond dezelfde thema's en onderwerpen. Krachten bundelen zorgt voor grotere knowhow en een breder draagvlak.

Wie: Co, actiegroep en stuurgroep

Hoe: het netwerk is verbonden met andere werkingen zoals het Lokaal Sociaal Beleid, Eerstelijnszone Brugge, Overkopwerking, Werkkracht 10, jeugdinspecteurs (politie) ... via samenwerkingen en structureel overleg.

Meerwaarde: signalen hoger en sterker op de agenda plaatsen, meer slagkracht in het opzetten van acties, beleid voor jongeren wordt op elkaar afgestemd, expertise is aanvullend en wordt gebundeld, eenduidig beleid wegens afstemming.

Termijn: continu

Indicatie: structurele verbindingen zijn aanwezig.

Actie 1.14: We onderhouden contact met bevoegde politici via een zo kort mogelijk weg.

Insteek: politieke verbondenheid is belangrijk en nodig. Het is belangrijk dat de bevoegde politici op regelmatige basis geïnformeerd worden over het netwerk. Zo weten ze wat er leeft en welke noden er in het werkveld zijn.

Wie: co en stuurgroep

Hoe: regelmatig contact tussen stuurgroep en politici en tussen co en politici. Politici meenemen in het reilen en zeilen van het netwerk via structureel overleg maar evenzeer door hen telkens uit te nodigen om deel te nemen aan evenementen.

Meerwaarde: politici zijn mee in de acties van het netwerk, weten wat er leeft bij de hulpverleners en bij de doelgroep. Beleid en werkveld staan dicht bij elkaar, waarbij een vlotte dialoog mogelijk wordt.

Termijn: continu

Indicatie: er is contact, betrokkenheid en overleg met de bevoegde politici.

Actie 1.15: We gaan in gesprek met organisaties om na te gaan op welke manier de doelgroep optimaal ondersteund kan worden.

Insteek: zowel jongeren als hulpverleners ervaren drempels wanneer ze gebruik willen maken van een bepaald aanbod. Deze actie focust zich op deze drempels en probeert met de desbetreffende organisaties hiervoor een oplossing te vinden.

Wie: Co, stuurgroep en actiegroep

Hoe: vanuit de ervaringen van het netwerk gaat bij het gesprek aan om te zien welke aanpassingen mogelijk zijn en welke ondersteunende/faciliterende rol het netwerk hierin kan spelen.

Meerwaarde: drempels wegwerken en jongeren maximaal laten gebruikmaken van het aanbod.

Termijn: continu

Indicatie: drempels die door jongeren ervaren worden, zijn besproken en aangepakt.

Operationele doelstelling 4: Bruggen voor Jongeren zet zijn communicatiemiddelen in om het netwerk van dienst te zijn.

Actie 1.16: De website van BvJ wordt voorzien van relevante en up-to-date informatie.

Insteek: de website neemt een erg belangrijke plaats in als informatiepunt. De Brugse sociale kaart is één van de speerpunten. Door de vele informatie en handigheden willen we de website prominent in beeld houden bij de Brugse hulpverlener. Gebruiksvriendelijkheid en up-to-date informatie zijn hierbij erg belangrijk.

Wie: Co, digitale ondersteuner en netwerk

Hoe: content wordt aangeleverd door co en het netwerk waarmee de digitale ondersteuner aan de slag gaat.

Meerwaarde: haalbaar en realistisch om tijdig up-to-date informatie aan het netwerk te bezorgen. Eén plaats dat continu te raadplegen is waar informatie van, door en uit het netwerk gebundeld wordt.

Termijn: continu

Indicatie: de informatie staat op de website.

Actie 1.17: De nieuwsbrief wordt 5 x per jaar uitgestuurd.

Insteek: de nieuwsbrief is een communicatiemiddel om op korte termijn belangrijke acties onder de aandacht van het netwerk te brengen.

Wie: co en digitale ondersteuner

Hoe: content wordt aangeleverd door co en digitale ondersteuner maakt op.

Meerwaarde: zekerheid van frequentie nieuwsbrief en de info raakt vlot tot bij het werkveld.

Termijn: continu

Indicatie: er zijn 5 nieuwsbrieven per jaar uitgestuurd.

Actie 1.18: De functies van de facebookpagina worden onderzocht hoe ze kunnen bijdragen aan het uitwisselen van informatie.

Insteek: Facebook is een communicatiemiddel dat vooral door hulpverleners wordt gebruikt. In verhouding met de andere communicatiekanalen zetten we hier minder sterk op in. Concreet gaan we bekijken hoe we evenementen in de kijker kunnen zetten en op welke manier het aanmaken van een chatgroep een meerwaarde kan zijn.

Wie: Co, actiegroep en digitale ondersteuner

Hoe: onderzoeken op welke manier evenementen gedeeld en bekendgemaakt kunnen worden in het netwerk. Onderzoeken hoe een chatgroep kan opgericht worden en met welke doeleinden.

Meerwaarde: zowel de hulpverlening als de doelgroep wordt op de hoogte gesteld van evenementen waarop ze kunnen aansluiten. Hulpverleners connecteren onderling met elkaar en kunnen op een vlotte manier een ad hoc vraag stellen.

Termijn: continu

Indicatie: we weten hoe, wanneer en welke evenementen te delen. We weten waarvoor een chatgroep opgericht kan worden.

Operationele doelstelling 5: jongeren participeren mee.**Actie 1.19:** We onderzoeken hoe jongeren hun expertise/ervaringen kunnen meegeven aan de professionals.

Insteek: een niet georganiseerde bevolkingsgroep raadplegen blijft ontzettend moeilijk. Echter blijven we de betrokkenheid van de jongere als erg belangrijk beschouwen en gaan we per actie na op welke manier het wenselijk is om de jongere te betrekken. Dit vanuit het geloof dat de jongere weet welke actie/ondersteuning een meerwaarde kan bieden.

Wie: Co, actiegroep en stuurgroep

Hoe: bij het uitrollen van acties door het netwerk gaan we na hoe de jongeren hun expertise/ervaringen aan de acties kunnen toevoegen. Hierbij houden we rekening met de finaliteit van de actie en gebruiken we de tredes van de participatieladder.

Meerwaarde: hetgeen jongeren als belangrijk beschouwen wordt doorgegeven. Jongeren maken deel uit van het beleid. Blinde vlekken van het werkveld worden verkleind.

Termijn: 2026

Indicatie: we weten hoe we de expertise van de jongeren in het netwerk kunnen binnenbrengen.

Actie 1.20: We promoten organisaties die het eigenaarschap van jongeren in hun organisaties willen verhogen en ondersteunen waar mogelijk en gewenst.

Insteek: heel wat organisaties proberen jongeren meer te betrekken in hun werking. Dit is echter niet altijd evident en de obstakels verschillen per organisatie. Met deze actie kijken we ook hoe er tussen de organisaties onderling verbinding gemaakt kan worden.

Wie: Co, actiegroep en het netwerk

Hoe: we ondersteunen en waar mogelijk faciliteren organisaties die hun jongeren meer autonomie en eigenaarschap willen geven. Samen gaan we na wat er binnen onze mogelijkheden liggen. Kan gaan over expertise binnenbrengen tot samenwerkingen aangaan tot specifieke acties opzetten tot ...

Meerwaarde: jongeren krijgen een hogere mate aan inspraak en verantwoordelijkheden.

Termijn: continu

Indicatie: we faciliteren organisaties die aan de slag gaan met het verhogen van eigenaarschap van de jongeren.

2

Strategische doelstelling 2: Optimaliseren van het bereik van kwetsbare jongeren in de stad door structurele investeringen en gepaste activiteiten.

We spreken over optimaliseren van het bereik ipv het verhogen van het bereik ten opzichte van onze vorige beleidsperiode. Het gaat om meer dan een nuance, want het netwerk en de vele inspanningen die ze leveren maakt dat ze reeds heel wat 'gesloten pistachenootjes' bereiken en ondersteunen. Echter is het netwerk zich er ook van bewust en geeft de omgevingsanalyse ook aan dat er nog een groep 'gesloten pistachenootjes' zich onder onze radar bevindt. Tot slot en erg belangrijk zorgt deze nuance voor meer aandacht voor het vroegtijdig aanwezig zijn en zo jongeren, die nog geen 'gesloten pistachenootje' zijn, vroeger op onze radar te krijgen.

Operationele doelstelling 6: Brugge(n) voor Jongeren maakt structurele verbinding met organisaties.

Actie 2.1: We onderzoeken welke samenwerkingen er mogelijk zijn met onderwijsinstellingen.

Insteek: onderwijsinstellingen zijn een erg belangrijke partner voor het netwerk omdat er veel krachten in schuilgaan. Via onderwijs zijn bijna alle minderjarigen te bereiken, zien we scholen als preventieve plek bij uitstek en zien we nog veel mogelijkheden om welzijn en onderwijs dichterbij elkaar te brengen.

Wie: Co, stuurgroep, actiegroep en netwerk

Hoe: we leggen contact met onderwijsinstellingen en flankerend beleid om na te gaan welke noden er leven en welke samenwerkingen opgestart kunnen worden.

Meerwaarde: groot bereik van jongeren, vroegtijdige aanwezigheid, drempels verlagen voor jongeren om de stap te zetten naar hulpverlening, bruggen bouwen tussen hulpverlening en school, vlugger elkaar inschakelen voor individuele of collectieve noden, ...

Termijn: 2026 - 2028

Indicatie: acties die getuigen van samenwerking met onderwijsinstellingen.

Actie 2.2: We investeren in samenwerking met transitie- en volwassenpsychiatrie.

Insteek: de psychiatrische wereld heeft veel expertise in hun vakgebied en vormt vaak een onmisbare schakel voor de doelgroep van het netwerk. Echter kennen we elkaar nog te weinig en zijn er drempels die samenwerking bemoeilijken. Jongeren raken soms moeilijk overtuigd van de meerwaarde van psychiatrische hulp waardoor ze snel afhaken.

Wie: Co, stuurgroep, actiegroep en netwerk

Hoe: de partners uit de psychiatrie worden uitgenodigd om in gesprek te gaan om na te gaan waar en welke samenwerkingen mogelijk zijn.

Meerwaarde: elkaars wereld beter leren kennen, expertise binnenbrengen in beide richtingen, drempels wegwerken, grotere kans op continuïteit van zorg in het traject van de jongere, ...

Termijn: 2026 - 2028

Indicatie: er zijn gesprekken en/of acties tussen het netwerk en psychiatrische organisaties.

Actie 2.3: We zijn structureel verbonden met laagdrempelige initiatieven zoals Overkop, 't Salon, Inspeeration, Ona, Wirwar, Boa, jeugthuizen, ...

Insteek: laagdrempelige werkingen zijn ontzettend belangrijk om 'gesloten pistachenoetjes' te bereiken. Ze vormen mee een toegangspoort om vanuit vertrouwen verdere ondersteuning te installeren indien aangewezen. Deze werkingen bereiken ook vaak jongeren die nog niet op de 'hulpverleningsradar' stonden.

Wie: Co en netwerk

Hoe: via structureel contact op maat gaat het netwerk telkens na hoe er ondersteuning geboden kan worden. Dit kan in de vorm van gezamenlijke acties opzetten tot bekendmaking tot inhoud aanreiken tot ...

Meerwaarde: dankzij hun laagdrempelige werking bereiken ze jongeren die nergens anders nog bekend zijn en zo op onze radar komen. Daarnaast kunnen ze vlug ingrijpen bij vragen van jongeren en jongeren de nodige ondersteuning geven voor escalatie van problemen.

Termijn: continu

Indicatie: verbonden via structureel overleg, faciliteren van acties en bekendmaking.

Operationele doelstelling 7: ondersteunen van organisaties die outreachend werken of hier mee aan de slag willen gaan.

Actie 2.4: We ondersteunen organisaties die inzetten op online aanwezigheid.

Insteek: de laatste jaren heeft de technologie enorme sprongen vooruit gemaakt waardoor er een erg uitgewerkte en diverse online wereld actief is. Sinds de coronajaren wordt er door hulpverleners, actief in de online wereld, opgemerkt dat steeds meer jongeren hier naartoe de weg vinden. Ook jongeren die nog niet gekend zijn in de hulpverlening maar wel met vragen zitten en/of in complexe situaties verkeren. Veel jongeren staan met het ene been in de online wereld en met het andere been in de offline wereld. Daarom willen we als netwerk de online wereld een meer prominente plaats geven in het hulpverleningslandschap. Er is nood aan duidelijke kaders om online te gaan outreachen en hoe om te gaan met deontologie binnen deze werkvorm. We pleiten dan ook om gelijkwaardig te investeren in hulpverlening actief in de online wereld en het netwerk zal hieraan bijdragen binnen haar mogelijkheden.

Wie: Co, actiegroep en netwerk

Hoe: gaat via allerlei acties op maat van de organisatie en de gewenste finaliteit. Door expertise binnen te brengen, verbinding leggen met andere organisaties, bekendmaking faciliteren, ...

Meerwaarde: heel wat jongeren die we willen bereiken zijn actief in de online wereld. Er kan contact gelegd worden met jongeren die voorheen nog niet op onze radar stonden.

Termijn: continu

Indicatie: samenwerking met en faciliteren van de organisaties die inzetten op online aanwezigheid.

Actie 2.5: We hebben een overzicht van outreachende werkingen, faciliteren samenwerkingen en signaleren noden.

Insteek: outreachend werken is een koepelterm voor ondersteuning buiten de eigen organisatie en binnen de leefwereld van maatschappelijk kwetsbare mensen. Het gaat om een actieve manier van contact leggen met mensen die daar niet altijd om vragen. (bron: sociaal.net; outreachers zijn de sterke buitenbeentjes van sociaal werk; Wendy Eerdeken; Leonore Declercq; 2 oktober 2020)

Als netwerk focussen we hierbij op onze beschreven doelgroep maar is er oog voor de volledige groep maatschappelijk kwetsbare mensen. Een overzicht hebben is belangrijk om te weten waar wij ons als netwerk situeren en verhouden binnen de volledige context.

Wie: Co, actiegroep en netwerk

Hoe: oplijsten van organisaties die inzetten op outreachend werken, welke inhoud ze brengen, waar ze actief zijn, welke finaliteit ze hebben enzovoort.

Meerwaarde: overzicht van outreachend werken op grondgebied Brugge. Zicht op overlap en tekorten. Gericht kunnen aangeven waar en welke bijsturing wenselijk is.

Termijn: 2027

Indicatie: er is een overzicht van organisaties die inzetten op outreachend werken en op welke manier ze hierop inzetten.

Actie 2.6: We spelen in op de noden van organisaties die outreachend actief zijn of hier willen op inzetten.

Insteek: ongeacht in welke mate een organisatie outreachend actief is of hiermee wil van start gaan, geven ze te kennen een nood te hebben aan kennis, inzicht of uitwisseling.

Wie: Co, stuurgroep, actiegroep en netwerk

Hoe: naargelang de noden van de organisaties kan er expertise van buitenaf ingewonnen worden, kunnen collega-outreachers vanuit verschillende organisaties samen gezet worden (interview), afstemming naar inhoud en locaties enzovoort.

Meerwaarde: meer samenhang in deze manier van werken, afstemming onderling en dus minder overlap, tekorten duidelijker in beeld.

Termijn: continu

Indicatie: outreachend werkers zijn samengebracht en wisselen kennis uit.

Operationele doelstelling 8: werken op maat van subdoelgroepen.**Actie 2.7:** We ondersteunen acties die rechtstreeks gericht zijn naar jongeren en faciliteren waar nodig.

Insteek: als netwerk willen we organisaties/samenwerkingen ondersteunen die acties, rechtstreeks gericht naar jongeren, opzetten en hen hierin versterken omdat we sterk geloven in het aanwezig zijn daar waar expertise, bereik en vertrouwen is.

Wie: Co, actiegroep en netwerk

Hoe: als netwerk nemen we taken op die aanvullend en ondersteunend kunnen zijn voor de acties die worden opgezet.

Meerwaarde: ontzorgen van hulpverleners die de acties opzetten en dit vaak bij hun takenpakket nemen. Grote expertise aanwezig in het netwerk kan worden ingezet voor de actie. Creëren van een groter bereik.

Termijn: continu

Indicatie: het netwerk doet wat mogelijk is om deze acties te faciliteren en tot een goed einde te brengen.

Actie 2.8: We hebben specifieke aandacht voor subdoelgroepen (meisjes, jongeren met migratie-achtergrond, niet-begeleide minderjarigen, ...) van het netwerk.

Insteek: subdoelgroepen hebben soms specifieke kenmerken en noden die een aanpak op maat vragen om verbinding te krijgen en hen gepast te ondersteunen. Hier willen we tijdelijk verenigen om daarna terug te verbreden. Brugge(n) voor Jongeren zal ook steeds binnen zijn mogelijkheden organisaties ondersteunen die hierop willen inzetten.

Wie: Co, actiegroep en netwerk

Hoe: enerzijds via ad hoc werkgroepen en signaalfunctie informatie verzamelen over noden, wensen, ... om gepaste interventies te kunnen opzetten. Anderzijds organisaties die zich hiervoor inzetten maximaal ondersteunen en samenwerken.

Meerwaarde: bereik optimaliseren, actie erg op maat van de doelgroep, nieuwe jongeren aanspreken om daarna te verbinden met organisaties uit het netwerk. Verenigen om daarna te verbreden.

Termijn: 2026

Indicatie: acties die gericht zijn naar een subdoelgroep in eigen regie of als ondersteuner van een organisatie.

Actie 2.9: We ondersteunen de meisjeswerking.

Insteek: 'meisjes/jonge vrouwen' zijn een subdoelgroep waar het netwerk zich op richt. Door subdoelgroepen te hanteren kan er erg op maat gewerkt worden en een concreet antwoord geformuleerd op hun noden. Subdoelgroepen benoemen helpt om een specifieke focus te leggen maar altijd vertrekkend en eindigend vanuit inclusie.

Wie: Co, actiegroep en netwerk

Hoe: via structureel overleg is er verbinding en faciliteert het netwerk op de achtergrond de werking.

Meerwaarde: een veilige en leuke plek waar meisjes zichzelf kunnen zijn en zich verder kunnen ontplooien.

Termijn: continu

Indicatie: de meisjeswerking kan op de steun van het netwerk rekenen.

3

Strategische doelstelling 3: Oppikken van signalen van zowel diensten als jongeren om zelf, of samen met het bestuur, mee aan de slag te gaan.

'Brugge(n) voor Jongeren' heeft zijn opdracht om signalen te capteren, te signaleren en/of aan te pakken steeds met zorg en verantwoordelijkheid opgenomen. Deze ingeslagen weg wordt dan ook verder bewandeld.

Operationele doelstelling 9: de signaalfunctie maak structureel deel uit van het beleid van Brugge(n) voor Jongeren.

Actie 3.1: De werkwijze Signaalamassadeurs wordt gecontinueerd en verder uitgebouwd.

Insteek: de werkwijze Signaalamassadeurs werd in het leven geroepen om via een structurele weg actief bezig te zijn met signalen die leven in het netwerk. De werkwijze is zo georganiseerd dat het een cyclisch proces is waardoor signalen niet ergens neergeschreven worden om dan te liggen wachten om eens vastgepakt te worden. Brugge(n) voor jongeren maakt de reflex om bij elk signaal na te gaan welke actie direct mogelijk is. Daarnaast wordt het signaal ook meegenomen naar andere fora waar krachten gebundeld kunnen worden en wordt er gekeken hoe er een structurele verandering bekomen kan worden. De volledige werkwijze is terug te vinden op de website.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: alle Signaalamassadeurs worden aangesproken voor een vernieuwd engagement. Ontbrekende organisaties worden gevraagd om deel te nemen.

Meerwaarde: (potentiële) signalen krijgen inhoud vanuit de ganse sector. Signalen zijn sterk onderbouwd en besluiten hebben een groot draagvlak. Brengt de noden in kaart om hier dan op in te spelen.

Termijn: werkwijze continu, uitbouwen 2026 - 2027

Indicatie: signalen worden verzameld en aangepakt.

Actie 3.2: De output van de signalen wordt zo breed mogelijk bekend gemaakt.

Insteek: deze actie kadert binnen de vraag van het netwerk om de output van de signalen breder, dan enkel via de Signaalamassadeurs, bekend te maken.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: nog te onderzoeken welke manier het meest aangewezen is. Kan via nieuwsbrief, verwijzing op website, via gericht mailverkeer, ...

Meerwaarde: breder bereik van het signaal met kans op meer interactie van het netwerk om aan de slag te gaan met het signaal.

Termijn: 2026 - 2027

Indicatie: de verzamelde signalen zijn bekend binnen het netwerk.

Operationele doelstelling 10: Brugge(n) voor Jongeren gaat na op welke manier duurzame aanpassingen doorgevoerd kunnen worden.

Actie 3.3: Vanuit de signaalfunctie kaarten we de noden/hiaten/overlap aan bij de aangewezen beleidsmakers.

Insteek: vanuit het netwerk wordt er steeds bekeken welke actie(s) zelf ondernomen kunnen worden om tegemoet te komen aan het signaal. Echter willen we als netwerk ook structurele veranderingen bewerkstelligen zodat het signaal kan verdwijnen.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: alle Signaalambassadeurs worden aangesproken voor een vernieuwd engagement. Ontbrekende organisaties worden gevraagd om deel te nemen.

Meerwaarde: (potentiële) signalen krijgen inhoud vanuit de ganse sector. Signalen zijn sterk onderbouwd en besluiten hebben een groot draagvlak. Brengt de noden in kaart om hier dan op in te spelen.

Termijn: werkwijze continu, uitbouwen 2026 - 2027

Indicatie: signalen worden verzameld en aangepakt.

Actie 3.4: We gaan partnerschappen aan met andere organisaties en/of beleidsgroepen om een gezamenlijk signaal aan te pakken.

Insteek: signalen kunnen soms er groot en/of complex zijn waarbij het noodzakelijk is om krachten en kennis te bundelen. Denk maar aan de problemen op de huisvestingsmarkt, aan fundamentele tekorten in het hulpverleningslandschap en aan samenwerkingen met sterk gestructureerde sectoren. Om hierin beweging te creëren heb je veel partners nodig en waarbij het netwerk een constructieve bijdrage wil leveren.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: signalen vanuit het netwerk worden bekendgemaakt op andere beleidsfora of aan organisaties met kennis over het specifieke signaal. Samen zoeken naar mogelijke samenwerkingen.

Meerwaarde: het signaal krijgt meer draagvlak en specifieke expertise wordt aangewend om het signaal en mogelijke oplossingen uit te werken.

Termijn: continu

Indicatie: uitwerking van de signalen.

Operationele doelstelling 11: jongeren nemen deel aan de signaalfunctie.

Actie 3.5: We onderzoeken op welke gestructureerde manier signalen van jongeren vlot tot bij het netwerk raken.

Insteek: via de werkwijze Signaalambassadeurs is de stem van de jongere al (gedeeltelijk) meegenomen in het signaal. De Signaalambassadeurs hebben als uitdrukkelijke taak om vanuit de jongeren te denken (waarmee ze dagelijks werken) als er input gevraagd wordt of om hun jongeren te bevragen als ze niet weten hoe hun jongeren er tegenaan kijken.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: samen met het netwerk onderzoeken op welke manier we extra informatie vanuit de jongeren zelf kunnen capteren.

Meerwaarde: nog meer rechtstreekse informatie van de jongeren en die mogelijks ook al oplossingen kunnen geven.

Termijn: 2027

Indicatie: er is een werkwijze die signalen van jongeren in korte lijn tot bij het netwerk brengt.

Actie 3.6: We bekijken via de participatieladder op welke manier jongeren in de uitwerking van signalen betrokken kunnen worden.

Insteek: een niet-georganiseerde groep betrekken in het beleid van Brugge(n) voor Jongeren is niet evident. Te meer daar onze 'gesloten pistachenoetjes' vaak veel bekommernissen hebben waardoor er geen mentale ruimte meer is om extra zaken op te nemen. De participatieladder maakt concreet welke trede wenselijk is en welke trede haalbaar is.

Wie: Co, actiegroep, stuurgroep en netwerk

Hoe: per signaal gaan we na op welke manier het wenselijk en haalbaar is om jongeren te betrekken.

Meerwaarde: de actie krijgt nog meer kracht en jongeren worden betrokken bij de moeilijkheden die ze ervaren maar ook bij de oplossingen die gegenereerd worden.

Termijn: continu

Indicatie: per signaal vind je terug hoe we de jongeren specifiek betrekken.

BIJLAGEN

10

BIJLAGE 1

Demografie - Brugse context - de jongeren in cijfers!

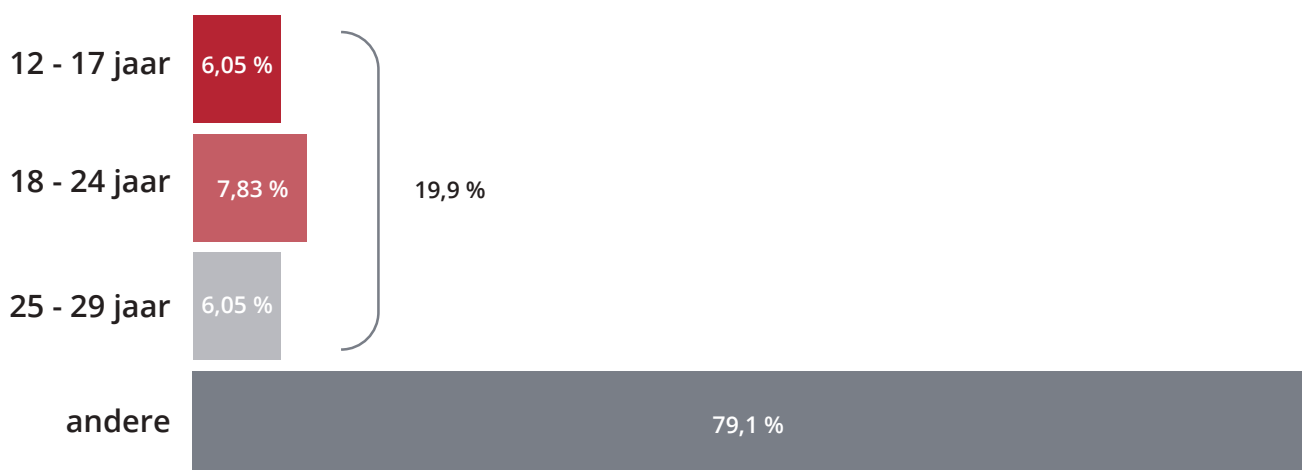
In welke context begeven we ons anno 2025? Het is van belang om ook hier zicht op te hebben zonder te vervallen in absoluutheden. Inzicht in demografische gegevens **helpt ons om doelgericht, onderbouwd en overschouwend te werk te gaan**. Met deze cijfers richten we ons op indicatoren die mogelijks, en vooral in combinaties, op kwetsbaarheid kunnen wijzen.

Inwoners Brugge

Eén vijfde van het aantal inwoners in Brugge, ofwel 23.954 jongeren, is tussen 12 en 29 jaar oud. Deze leeftijdsgroep vormt de brede scope van het netwerk Brugge(n) voor jongeren. Het aandeel **18-24 jarigen in Brugge bedraagt 9.407** tov 120.176 inwoners ofwel 7,83%. **7.273** jongeren ofwel 6,05% maken deel uit van de groep **25-29 jarigen**.

Met het netwerk bereiken we en richten we ons ook op een groep jongeren die niet in Brugge wonen maar er wel aanwezig zijn (school lopen, vrije tijd doorbrengen, ondersteuning krijgen, ...) Deze groep is naar aantal niet te achterhalen maar is er wel.

Inwoners Brugge op 01/01/2024

Gezinssamenstelling

In Brugge zijn 1/10 van alle alleenstaanden jonger dan 31 jaar en in aantal spreken we dan over **2.422 alleenstaanden**. Van deze 2.422 alleenstaanden zijn er **126 jongeren die een eenoudergezin vormen**. Als we afdalen op wijkniveau zijn de meeste eenoudergezinnen (tot 31 jaar) te vinden in Brugge-centrum, Sint-Andries, Sint-Kruis en Zeebrugge. Als we naar de verhouding van de eenoudergezinnen kijken per wijk dan komen Zwankendamme, Zeebrugge en Brugge-centrum in ons vizier. Alleenstaanden vinden we in hoogste aantallen terug in de wijken Brugge-centrum, Sint-Andries, Sint-Michiels en Assebroek. Als we naar de verhouding van alleenstaanden kijken per wijk, komen Brugge-Centrum, Sint-Michiels, Zeebrugge, Zwankendamme en Christus-Koning in ons vizier.

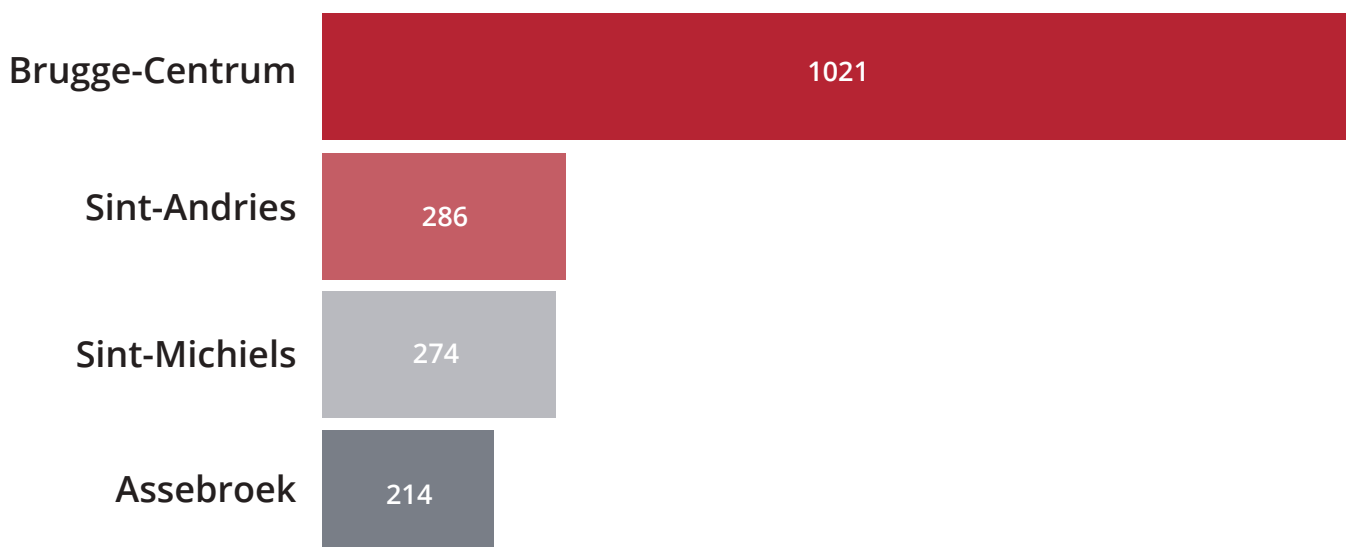
Een deel van de verklaring dat sommige wijken telkens terug opduiken in deze cijfers kan te maken hebben met de beschikbaarheid van wooneenheden die budgettair het meeste haalbaar zijn voor deze doelgroepen.

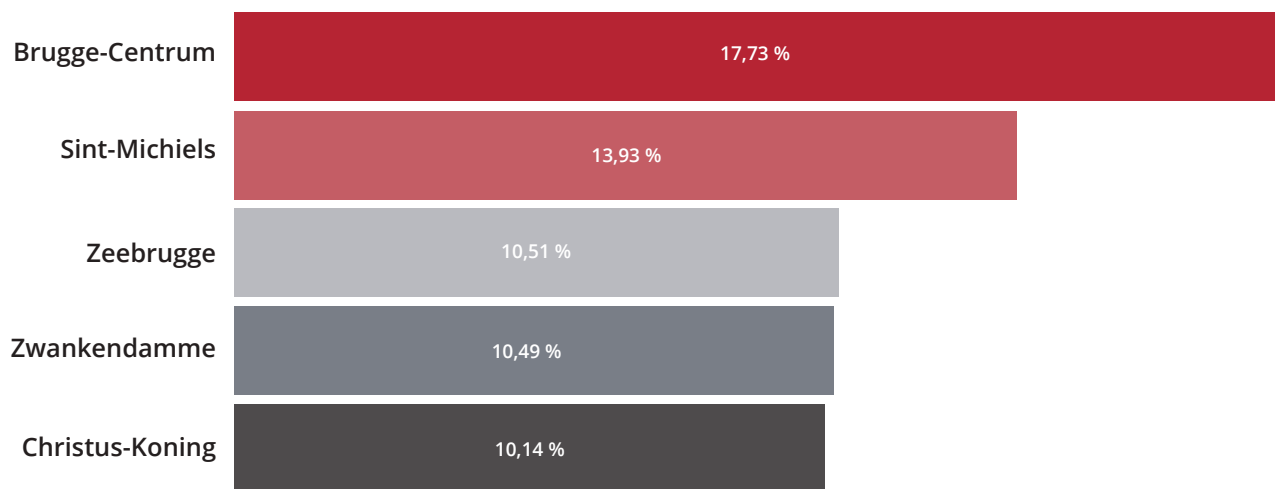
Aanvulling: cijfers van 1 januari 2023 laten ons toe te melden dat de groep alleenstaanden < 26 jaar uit 877 personen bestaat. Ook weten we dat er toen 35 eenoudergezinnen < 26 jaar waren.

Alleenstaanden - 01/01/2024

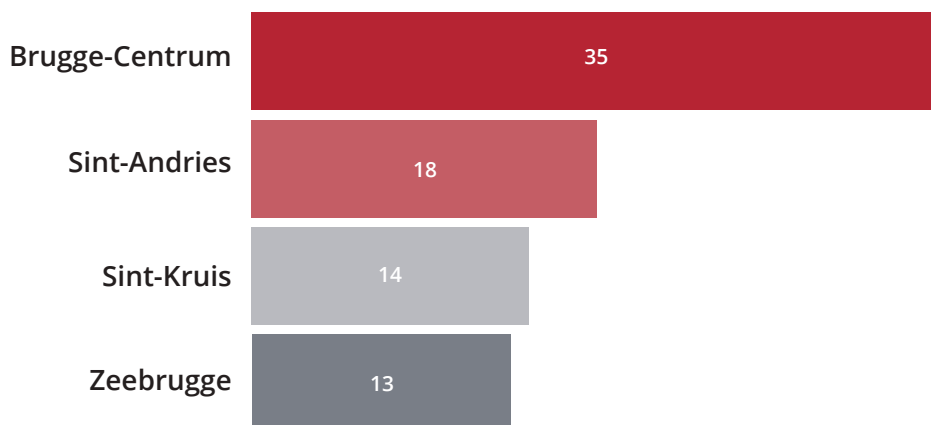
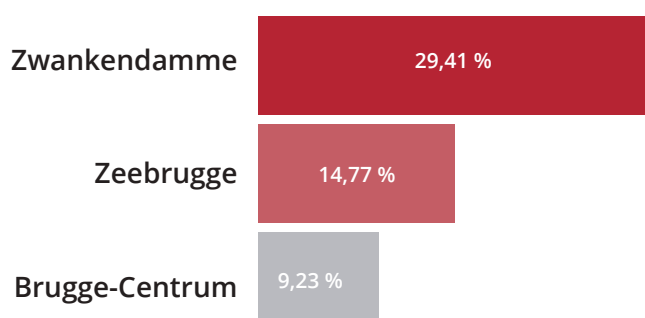

Woonplaats alleenstaanden < 31 jaar (aantallen)

Verhouding alleenstaanden < 31 jaar per wijk**Eenoudergezinnen - 01/01/2024**

< 31 jaar
5,89 %

Woonplaats eenoudergezinnen < 31 jaar (aantallen)**Verhouding eenoudergezinnen < 31 jaar per wijk**

Leefloongerechtigden

Een kleine 42% van alle leefloongerechtigden zijn jonger dan 26 jaar. Toch opmerkelijk daar het over slechts 8 levensjaren gaat. Van de leeftijdsgroep 26 tot en met 30 jaar ontvangen er 168 jongeren een leefloon. **De leeftijdsgroep 18 - 30 jarigen vormt 55,80% van alle leefloongerechtigden in Brugge.** In deze cijfers zitten ook alle studenten met een leefloon vervat (die een aanzienlijk deel uitmaken van het totaal). Na het behalen van hun diploma worden ze vaak minder financieel kwetsbaar maar tijdens hun studies zijn ze dat wel.

Voor beide leeftijdsgroepen zien we sinds 2020 dat de aantallen ongeveer op hetzelfde niveau blijven.

Leefloongerechtigden - 31/08/2024

In 2022 ontvingen 3.524 kinderen en jongeren in de leeftijdsgroep 5 - 24 jarigen een verhoogde tegemoetkoming (parameter dat wijst op een laag inkomen van de jongere zelf of hun gezin).

Onderwijs

Tijdens het schooljaar 2022 - 2023 waren er **454 scholieren** ofwel 3,1% in het secundair onderwijs **met een schoolse vertraging van 2 jaar of meer**. De laatste drie jaar blijft deze groep stabiel.

Tijdens het schooljaar 2021 - 2022 waren er **310 vroegtijdige schoolverlaters** ofwel 11,2% van alle schoolverlaters. Dit wil zeggen dat **1 op 10 jongeren** die het secundair onderwijs verlaat dit doet zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs.

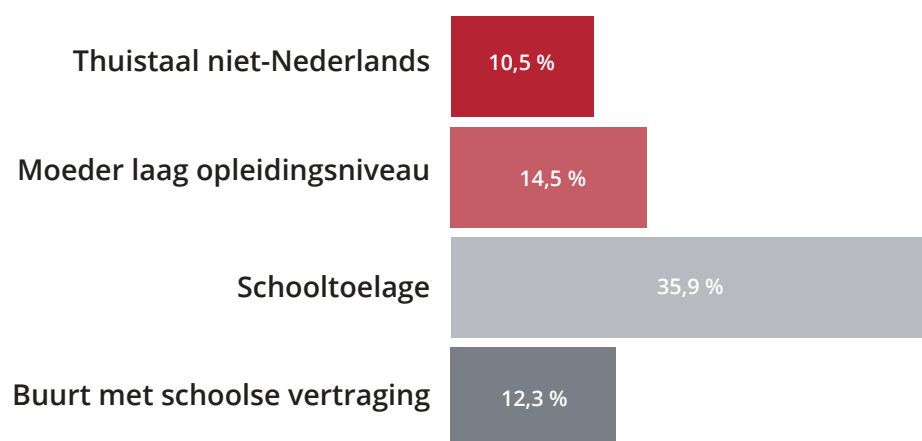
Tijdens het schooljaar 2022 - 2023 ontvingen **35,9%** ofwel 4.989 van alle scholieren in het secundair onderwijs **een schooltoelage**. Op wijkniveau (gaat enkel over de groep scholieren die in Brugge woont en een schooltoelage ontvangt nl: 2.588 scholieren) zien we dat bijna de helft van de scholieren woonachtig is in Brugge-centrum. Sint-Jozef en Sint-Pieters volgen op korte afstand met elk ongeveer 46%. Zeebrugge sluit deze rij af met 44%.

Totaal aantal leerlingen onderwijs - schooljaar 2022 - 2023 (aantallen)**Schoolse vertraging van 2 jaar of meer**

454 scholieren - 3,1%

Vroegtijdige schoolverlaters

310 scholieren - 11,2%

Onderwijs kansarmoede-Indicator (OKI) schooljaar 2022 - 2023

In het secundair onderwijs in Brugge lopen er **7.160 jongeren** ofwel 45,2% school **die minstens 1 kenmerk aantikken op de Onderwijs kansarmoede-Indicator (OKI) score**. 1.667 jongeren ofwel 10,5% hebben een thuistaal niet-Nederlands. Ongeveer 1 op 6 ofwel 2.298 leerlingen hebben een moeder met een laag opleidingsniveau. Het kenmerk schooltoelage springt eruit en wordt door 1 op 3 ofwel door 4.989 leerlingen aangetikt. 1 op 8 ofwel 1.942 leerlingen tikken het kenmerk aan in een buurt te wonen met een hoge mate van schoolse vertraging.

Als we naar combinaties kijken dan weten we dat er 5.912 ofwel 37,4% van leerlingen zijn die aantikken op laag opleidingsniveau moeder en/of schooltoelage. Tot slot zijn er 6.783 leerlingen ofwel 42,9% die aantikken op de kenmerken laag opleidingsniveau moeder en/of schooltoelage en/of thuistaal niet-Nederlands.

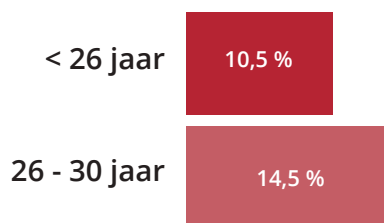
De gemiddelde OKI voor alle onderwijsniveaus in Brugge is 0,69. Als we naar het deeltijds beroepssecundair onderwijs kijken dan zien we de OKI stijgen naar 1,34. Leerlingen die schoollopen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs tikken in verhouding vaker en meer kenmerken aan dan leerlingen die schoollopen in de andere onderwijsniveaus.

Werkzoekenden

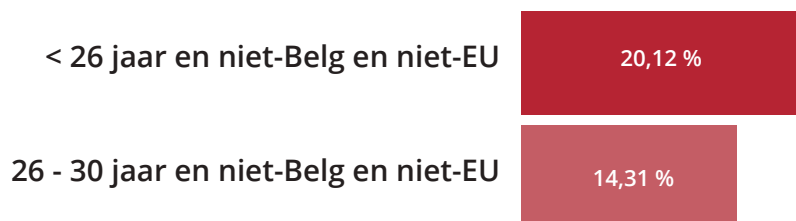
Van alle **werkzoekenden** in Brugge in 2023 is **20% jonger dan 26 jaar** (in vergelijking met 2017 zien we een daling van 5%). Voor deze leeftijdscategorie gaat het over 562 jongeren. Voor de leeftijdsgroep 26 - 30 jaar worden er 400 werkzoekenden geteld. Tot en met 30 jaar zijn er 962 werkzoekenden die 34% vormen van het totaal aantal werkzoekenden.

Binnen de categorie werkzoekenden niet-belgen niet EU zijn er in totaal 671 werkzoekenden. Hiervan zijn er 135 jonger dan 26 jaar en 96 jonger dan 31 jaar. Opgeteld zijn er in deze categorie 231 werkzoekenden. Samen zorgen ze voor een aandeel van 34%. Gezien hun specifieke kenmerken (taal, onderwijsniveau, ...) weten we dat ze extra kwetsbaar zijn.

Werkzoekenden in Brugge - 01/01/2023

Werkzoekenden in Brugge - niet-Belg en niet-EU

Kansarme buurten

De kansarme buurten blijven ongewijzigd tov 2019. Concreet gaat het over **Brugge-centrum** (Begijnhofbuurt, Sint-Salvator en Belfort), **Sint-Pieters** (Duivenslag en Zeveneke) en **Zeebrugge** (Station, Mijn en De Mole).

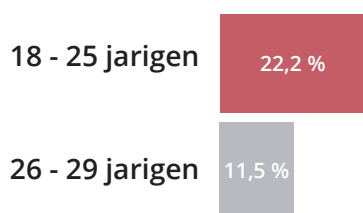
Telling dak- en thuislozen

Eind oktober 2022 vond de telling dak- en thuislozen plaats voor het arrondissement Brugge. In totaal werden er 904 personen geteld. **Op grondgebied Brugge werden er 418 volwassenen en 137 kinderen geteld** in een situatie van dak- en thuisloosheid volgens de gehanteerde typologie Ethos Light+. Alleenstaanden zonder kinderen vormen de grootste groep en zijn goed voor 67%.

Voor de leeftijdsgroep **18 - 25 jaar** werden er **93 jongvolwassenen** geteld en vertegenwoordigen met 22% 1 op 5 van alle dak- en thuislozen. Voor de leeftijdsgroep **26 - 29 jaar** werden er **48 personen** geteld. Best een hoog aantal gezien het maar over 4 levensjaren gaat. Deze groepen verblijven voornamelijk bij familie of vrienden en in opvang en tijdelijk verblijf. Er werden ook 3 minderjarigen (16 - 17 jaar) geteld die nergens heen konden.

Mentale gezondheidsproblemen en verslaving staan prominent bovenaan in de lijst van de gerapporteerde gezondheidsproblemen. Daartegenover geeft ook bijna 30% aan geen gezondheidsproblemen te ervaren.

Point-in-time telling dak- en thuisloosheid Brugge 2022

Aandachtsbuurten

Geografisch gezien lichten een aantal buurten op die meermaals en/of verhoogd scoren op één of meerdere kwetsbaarheidsindicatoren (Indicatoren kansarmoedeatlas, alleenstaanden, eenoudergezinnen en schooltoelage).

- Brugge-Centrum
- Sint-Pieters
- Zeebrugge
- Sint-Michiels
- Zwankendamme

Illegale middelen

Tijdens het jaar 2023 werden er 535 aanmeldingen geregistreerd in De Sleutel. **204 jongeren** ofwel 38,1% zijn jonger dan 25 jaar waarvan 88 jongeren woonachtig zijn in Brugge. Voor de periode 2020 - 2023 wordt er een sterke toename gezien van respectievelijk 46, 51, 76 en 88 aanmeldingen van jongeren (-25 jaar) woonachtig in Brugge.

In 2023 werden er 74 nieuwe behandelingen opgestart van Brugse jongeren **jonger dan 25 jaar**. Deze groep vertegenwoordigt 15,9% van alle nieuw gestarte behandelingen voor 2023. Ook hier is **een sterke toename** te zien van gestarte behandelingen voor de periode 2020 - 2023 met respectievelijk 35, 23, 26 en 49 gestarte behandelingen.

Op jaarbasis heeft De Sleutel **gemiddeld 90 jongeren in behandeling** (lopende + nieuw gestarte behandelingen) die woonachtig zijn in Brugge. Ook hier wordt een toename door de jaren heen waargenomen.

Psychische problematieken

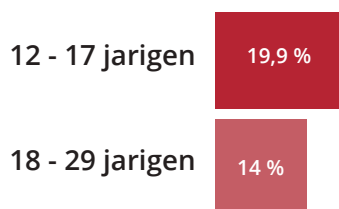
Een andere belangrijke indicatie is de psychische/psychiatrische problematiek bij jongeren. Op jaarbasis kampt ongeveer **1 op 5 minderjarigen en 1 op 7 volwassenen** met een **psychische stoornis**. De leeftijdsgroep 18 - 29 jarigen heeft vandaag een hogere kans op het ontwikkelen van een psychische stoornis dan dezelfde leeftijdsgroep in 2010 die op hun beurt een hogere kans had dan hun leeftijdsgroep in het jaar 2000. Maw: het ontwikkelen van psychische stoornissen neemt toe en dit blijft de verwachting voor de komende decennia volgens Prof. Bruffaerts.

In Vlaanderen heeft bijna 70% van de jongeren met een psychische stoornis een unmet need (*we spreken van unmet need als een persoon voldoet aan de criteria van een psychische stoornis in de voorafgaande 12 maanden en die persoon géén toegang heeft (gevonden) tot de professionele gezondheidszorg*). Er wordt ingeschat dat de prevalentie van externaliserende stoornissen bij jongeren van 5 tot 18 jaar in België op 8 tot 13% ligt (dat is twee- tot driemaal hoger dan bij de volwassenen). Bovendien komen die stoornissen bij de jongeren vaak samen voor, waardoor die jongeren hogere én andere zorgnoden hebben dan de standaardbehandeling.

De gemiddelde en mediane leeftijd waarop een psychische stoornis duidelijk wordt, is respectievelijk 21 en 17 jaar. Dat betekent dat de helft van de stoornissen al effectief aanwezig is vóór de leeftijd van 17 à 21 jaar. **Driekwart van alle psychische stoornissen ontwikkelt zich vóór de leeftijd van 27 jaar.**

Als we deze gegevens extrapoleren naar de Brugse jongeren, kunnen we de volgende cijfers als richtinggevend beschouwen.

Extrapolatie psychische stoornissen Brugse jongeren

Prevalentie externaliserende stoornissen bij 12 - 17 jarigen van 8 tot 13%

581 jongeren tot 945 jongeren

Mentaal welbevinden

Hierbij aansluitend kijken we ook nog even naar het mentaal welzijn bij jongeren tussen de 11 en 18 jaar oud. Het onderzoek stelt vast dat er in 2022 (tov 2018) een **sterke toename** is van zenuwachtigheid (1 op 10 jongeren), van zelfmoordgedachten (1 op 5 jongeren) en van zelfbeschadigend gedrag (1 op 6 jongeren). De prevalentiecijfers zijn hier duidelijk hoger bij meisjes dan bij jongens.

Ongeveer 16% van de jongeren gaf aan zich eenzaam gevoeld te hebben in de voorbije twaalf maanden met opnieuw duidelijke verschillen tussen meisjes (1 op 5) en jongens (1 op 10). Verder bleek dat ongeveer 1 op 10 van alle jongeren met emotionele en sociale eenzaamheid kampt. Ook hier scoren meisjes duidelijk hoger dan jongens.

Betreffende de positieve indicatoren van mentaal welzijn bleek vooral de jongste leeftijdsgroep (11 - 12 jarigen) doorgaans beter te scoren dan de oudste leeftijdsgroep (17 - 18 jarigen). Zo lagen de prevalentiecijfers systematisch hoger bij de jongste deelnemers voor levenstevredenheid (11-12 jaar: 92,2%; 17-18 jaar: 89,2%), algemeen mentaal welzijn (11-12 jaar: 83,0%; 17-18 jaar: 59,9%), positieve geestelijke gezondheid (11-12 jaar: 56,7%; 17-18 jaar: 35,0%), geluksgevoelens (11-12 jaar: 76,8%; 17-18 jaar: 61,0%) en hoopvolle toekomstverwachtingen (11-12 jaar: 95,5%; 17-18 jaar: 93,7%) in vergelijking met de oudste deelnemers

Jongens scoren beter op het vlak van fysiek welzijn dan meisjes en het fysiek welzijn is dan weer beter bij de jongste leeftijdsgroep en slechter bij de oudere leeftijdsgroepen.

Tot slot blijkt er ook een duidelijke kloof in fysiek en mentaal welzijn naargelang de opleidingsvorm. Jongeren uit het aso scoorden doorgaans beter op het vlak van mentaal welzijn in vergelijking met jongeren uit het bso en het tso.

Conclusie

Om te eindigen en niet in het minst is de aanwezigheid van een mentale en/of fysieke beperking ook een belangrijke indicator om mee te nemen maar dit laat zich niet makkelijk vertalen naar absolute cijfers.

Om van een **verhoogd risico op kwetsbaarheid** te kunnen spreken dienen **de jongeren op meerdere indicatoren te scoren** ofwel in die mate een kwetsbaarheid ervaren waardoor meerdere levensdomeinen geïnfecteerd zijn. Uit de cijfers valt niet te achterhalen hoeveel jongeren er combinaties kennen en dus de focus vormen van het netwerk. Wat we wel weten is dat er toch **heel wat jongeren zijn die scoren op meerdere indicatoren** en dus, al dan niet tijdelijk, kwetsbaar zijn. De **organisaties uit het netwerk bevestigen dat aanmeldingen steeds complexer worden** wegens de aanwezigheid van meerdere en vaak zwaardere problematieken.

Naast deze groep blijven we ons als netwerk ook inzetten op de groep jongeren die zich onder de radar bevindt (cfr. strategische doelstelling: verhogen van het bereik) maar ook scoren op meerdere indicatoren.

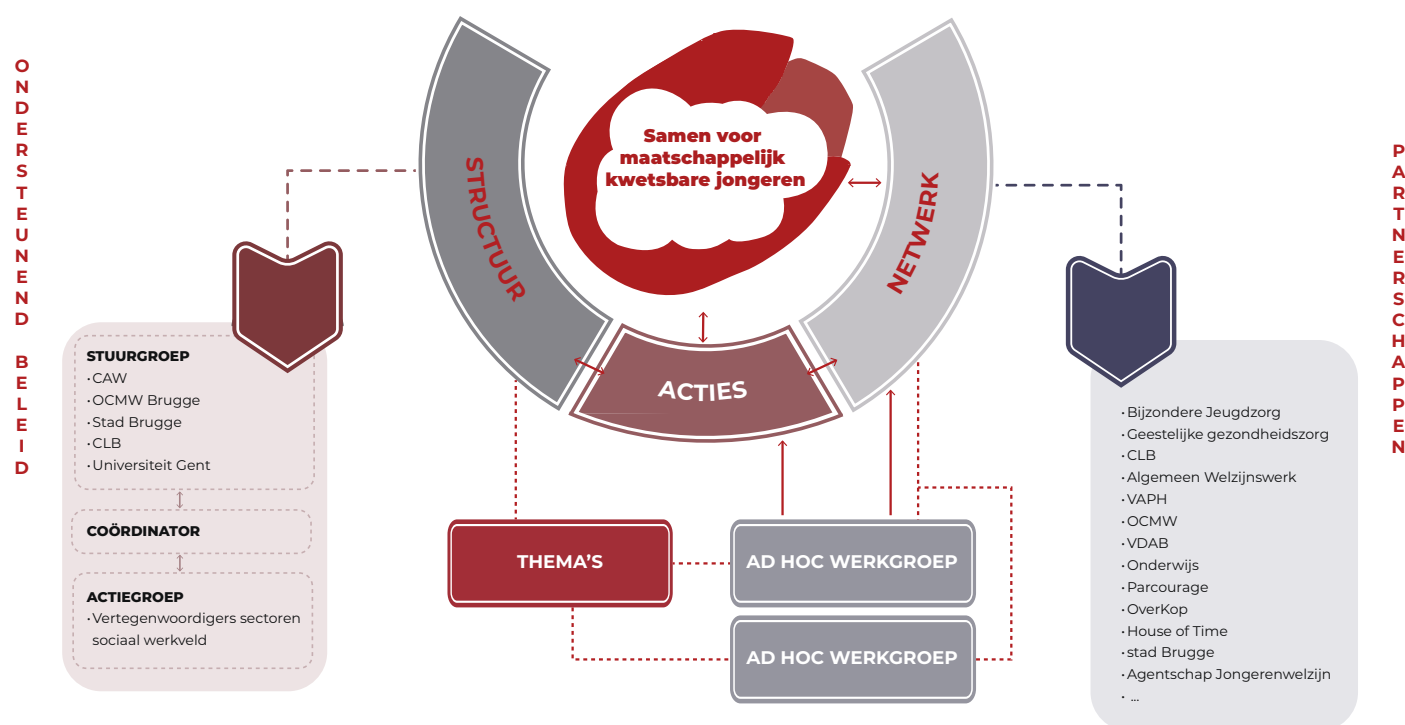
Door alle bovenstaande gegevens in acht te nemen is het formuleren van het aantal 'gesloten pistachenootjes' onmogelijk. Echter is het wel duidelijk dat er een groep jongeren aanwezig is alsook er een groep jongeren is waar preventieve acties aangewezen zijn.

Met dit gegeven indachtig wil 'Brugge(n) voor Jongeren' dan ook volop blijven inzetten op deze doelgroep om hen krachtiger te maken en hun zelfredzaamheid te verhogen.

BIJLAGE 2

Organogram

BRUGGE(N) VOOR JONGEREN

11

BRONVERMELDING**Cijfermateriaal**

- Rijksregister. (2024). *Gegevens van het Rijksregister*.
- Departement Onderwijs. (2023). *Gegevens over het schooljaar 2022-2023*
- VDAB. (2023). *Gegevens van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding*.
- POD Maatschappelijke Integratie. (2022). *Gemiddelde maandelijkse cijfers voor 2022*.
- provincies.incijfers.be. (z.d.). *Demografische en sociale cijfers*.
- Studiedienst van de Vlaamse Regering. (2023). *Kansarmoedeatlas editie 2023*. <https://provincies.incijfers.be>.
- Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap. (z.d.). *Dataloep: Onderwijsgegevens*. <https://www.onderwijs.vlaanderen.be>.
- De Sleutel Brugge. (z.d.). *Verslaggeving over hulpverlening in Brugge*.
- OCMW Brugge. (z.d.). *Rapport over sociale hulpverlening in Brugge*.
- OCMW Brugge. (z.d.). *Dak- en thuislozentelling: Rapport Brugge*.

Mentaal welbevinden

Dierckens, K., M. & Deforche, B. (2023). *Studie Jongeren en Gezondheid, Mentaal, sociaal en fysiek welzijn* [Factsheet].

Psychische problematieken

Bruffaerts, R.. (2021). *De mythes voorbij. Het Public Health perspectief in de geestelijke gezondheidszorg*. Zorgnet-Icuro.

Netwerkorganisatie

Heur, van R.(2022). *Dit zijn de 7 grootste managementvalkuilen van een netwerkorganisatie.*, <https://mtsprout.nl/management-leiderschap/7-grootste-managementvalkuilen-netwerkorganisatie>

Sociaalpedagogisch kader

Coussée, Deduytsche, Neiryck & Demeere. (2012)., *Eindrapport Brugge(n) voor Jongeren. Maatschappelijk kwetsbare jongeren in Brugge: waar staan we? Waar willen we naartoe? Universiteit Gent - Uit De Marge*.

Eerdeken, W., Declercq, L. (2020). *Sociaal.net; outreachers zijn de sterke buitenbeentjes van sociaal werk*.

Brugge(n) voor Jongeren

**Een samenwerking tussen CAW Noord-West-Vlaanderen,
stad Brugge en OCMW Brugge**

**Verantwoordelijke uitgever:
Jeroen Slambrouck**

**Lay-out:
Shauni Pattyn**

**Foto's: freepik.com, unsplash.com
Illustraties: Fien Cools**

Brugge(n)
Voor Jongeren